

Vertegenwoordigers ring 1

Datum

13 juni 2017

Onze referentie

5069247

Auteur verslag

Mevrouw M. Das

verslag

Ring 1 met de Inspectie van het onderwijs

Omschrijving

Bestuurlijk overleg tussen de Inspectie en vertegenwoordigers van het onderwijsveld en andere betrokkenen (georganiseerd onderwijsveld)

Vergaderdatum en -tijd

30 mei 2017, 10 tot 12 uur

Vergaderplaats

kantoor Utrecht Inspectie

Aanwezig

De heer P. Banis

Extern voorzitter

Vertegenwoordigers onderwijsveld en andere betrokkenen (georganiseerd onderwijsveld)

Aob

Mevrouw L. Verheggen

AVS

Mevrouw P. van Haren

CNV Onderwijs

Mevrouw L. Schueler

JOB

Mevrouw R. van der Veer

LAKS

Mevrouw A. Gielen

De heer S. Annen

MBO Raad

De heer G. Wammes

NRTO

Mevrouw R. van 't Klooster

Onderwijscoöperatie

Mevrouw A. Kil

Ouders & Onderwijs

De heer P. Hulsen

PO-Raad

De heer A. van Hoepen

VO-raad

De heer H. van Asseldonk

Inspectie van het onderwijs

De heer A. Jonk

plv. Inspecteur-generaal van het onderwijs

Mevrouw F. Hooglandt coördinerend inspecteur voortgezet onderwijs

Mevrouw V. van den Broek d'Obrenan coördinerend inspecteur primair onderwijs

Mevrouw I. de Wolf

coördinerend inspecteur stelseltoezicht

De heer P. v.d. Pol

coördinerend inspecteur speciaal onderwijs

De heer G. Hardeveld

coördinerend inspecteur middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs

Mevrouw I. van Dalen

Juridische Zaken

Mevrouw M. Das

secretaris ringen

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069247

1. **Opening en mededelingen**

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom bij het bestuurlijk overleg.

De inspectie heeft geen mededelingen.

De deelnemers zijn akkoord met de agenda.

2. **Bijstelling onderzoekskaders**

Doel: overeenstemming bereiken over de wijzigingen in de onderzoekskaders po, (v)so, vo en mbo.

Toelichting: de onderzoekskaders 2017 worden jaarlijks aangepast aan nieuwe wetgeving en om eventueel gebleken kleine onvolkomenheden weg te nemen. De huidige versie van de onderzoekskaders is in de zomer van 2016 vastgesteld. Op dat moment was nog niet duidelijk welke nieuwe regelgeving er per augustus 2017 in werking zou treden.

Inmiddels is daar zicht op. Deze hebben we in de waarderingskaders po, vo, (v)so en mbo verwerkt, voor zover dat gelet op de invulling van de standaarden logisch was. Daarnaast is in de implementatiefase van het nieuwe toezicht gebleken dat een paar wijzigingen leiden tot meer duidelijkheid voor het veld. Ook is een aantal taalfouten hersteld.

Dit is het kader waarmee we gaan werken vanaf 1 augustus 2017. Ook gaan we ieder jaar de kaders op deze manier aanpassen.

De deelnemers spreken hun complimenten uit over het vele werk, het proces en de wijzigingen die zijn gedaan door de inspectie.

PO-Raad doet de suggestie om volgend jaar nadrukkelijk Vensters voor Verantwoording een plek te geven in de kaders.

Aob wijst er naar aanleiding van de onderzoekskaders op dat sinds februari 2017 de wet Beroep Leraar en Lerarenregister beschikbaar is. Daar komen een aantal consequenties uit voort. Het is logisch dat daar nu nog geen aanpassing in het onderzoekskader mee gemoeid is, aangezien dit niet te realiseren is voor 1 augustus 2017. Het kan helpen als de inspectie laat weten hoe het kijkt naar invoering van de consequenties van deze wet. Alle partijen zijn bezig om te kijken hoe dit te laten landen in de scholen.

De inspectie laat weten toezicht te zien als sluitstuk van wetgeving. Handhaving op verplichtingen moet niet voorop staan, als de bedoeling van de Wet Beroep Leraar behaald moet worden. Die bedoeling vraagt tijd voor implementatie en dialoog in de scholen. De inspectie gaat haar communicatiekanalen zeker gebruiken om dit uit te leggen.

AVS vindt de grote tijdsspanne van 4 maanden doorlooptijd voor een onderzoek een grote zorg. Dat is, binnen een schooljaar, een lange tijd. De AVS vraagt om consistentie in het gebruik van begrippen als school en schoolleiding.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069247

De inspectie beaamt dat de doorlooptijd van een onderzoek zo kort mogelijk gehouden moet worden.

De inspectie gaat ook de administratieve lasten goed monitoren, want daar voelen we ons verantwoordelijk voor.

JOB vraagt hoe het monitoren van toelatingseisen in het MBO wordt bijgehouden door de inspectie. JOB kan dit niet terugvinden.

In het waarderingskader wordt aandacht geschonken aan toelating van studenten. Tijdens het onderzoek op een opleiding volgen we de procesgang van informatie. Toelating en begeleiding met studenten, docenten, zorg en management. Een van de vragen is bijvoorbeeld hoeveel studenten niet zijn toegelaten en wat hiervoor de redenen zijn en waar de studenten gebleven zijn. Dit nemen we elke keer mee in ons onderzoek. Daarnaast gebruikt de inspectie eventueel ontvangen signalen over toelating bij het onderzoek. Deze signalen kunnen betrekking hebben op het niet nakomen van de wettelijke verplichtingen.

Ouders & Onderwijs wijst erop dat zaken soms op papier goed geregeld zijn, maar dat dit niet betekent dat het in de praktijk altijd zo beleefd wordt of duidelijk is voor de ouder. De inspectie geeft aan dat ze ook hier afhankelijk is van signalen over situaties waarin de praktijk afwijkt van hetgeen op papier staat.

Alle aanwezigen stemmen in met de onderzoekskaders po, vo, (v)so en mbo. De kaders zullen nu worden vastgesteld door de inspectie en gaan door naar de Minister en de Staatssecretaris.

3. **Jaarwerkplan**

Toelichting: de inspectie hoort graag welke thema's op stelselniveau u belangrijk vindt. Welke zaken uit de Staat van het Onderwijs verdienen vervolgonderzoek? Welke thema's heeft u gemist? Waar vindt u dat de inspectie in 2018 verdiepend onderzoek naar moet doen?

Naast uw suggesties zal de inspectie vertellen aan welke thema's zij voor 2018 denkt. Graag hoort ze van u suggesties over deze thema's. Vindt u dit zinvolle thema's?

De inspectie vertelt aan de hand van een presentatie over het jaarwerkplan.

We gaan werken met vier thema's in 2018.

1. De basis op orde: rekenen/wiskunde
2. Kwetsbare (groepen) leerlingen
3. Lerarentekort en innovatie
4. Sociale kwaliteit

Algemeen:

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069247

PO-Raad is van mening dat het thema schoolverschillen verder verdiept moet worden. Dit heeft nog te weinig aandacht gehad. Onderzoeksvraag 3 (waarom zien we zulke grote verschillen in reken- en wiskundeprestaties tussen scholen en opleiding) is hierbij de belangrijkste.

Aob vindt het van belang om heel prominent naar voren te halen waarom het goed gaat op een aantal plaatsen. Hoe leg je de verbinding. Onderzoek gaan doen, waardoor je hogere rendementen gaat halen. Het overkoepelende thema is wel dat de verschillen in kansen zijn vergroot, de inspectie moet daar zeker aan doorwerken.

MBO Raad vindt dat we de goede voorbeelden eruit moeten halen en voor het voetlicht moeten brengen.

Ouders & Onderwijs vindt het belangrijk om de goede voorbeelden in kaart te brengen en die breder verspreiden en gebruiken.

Ook de Onderwijscoöperatie sluit zich daarbij aan en wijst op succesvolle ervaringen uit het verleden. Dat vergeten we te snel. Het gaat daarbij vooral om de vraag: "Weten we wat werkt en waarom". Onderwijscoöperatie vraagt daarnaast aandacht voor de verbetercultuur in scholen.

PO-Raad uit zorgen over de dalende kwaliteit, dat is code rood geworden. Niet een te rooskleurig verhaal neerzetten aan de hand van goede voorbeelden. Het besef hebben dat je beter moet.

AVS schoolleiderschap en kwaliteit thema 2014; missen de dimensie op de focus op professionalisering van de schoolleider, dit is een zeer belangrijke schakel en heel bepalend.

De inspectie neemt zeker mee:

- Kijk vooral naar goede voorbeelden
- Wat werkt en waarom
- Kijk niet alleen naar goede voorbeelden
- Veld wat doen met goede voorbeelden
- Waar zit inspectie zichzelf in de weg
- Waarom zijn goede voorbeelden zo moeilijk overdraagbaar

De inspectie heeft het afgelopen jaar een brochure gemaakt van vier scholen die het goed deden met goede voorbeelden, maar dat betekende niet dat deze brochure veel werd gedownload.

Niet alles is oplosbaar op het niveau van de school, soms zit het stelsel in de weg.

AVS vindt het interessant wat de inspectie gaat doen met tijdelijk toegevoegde experts, deze kunnen veel toevoegen door het vertellen van hun (succes)verhalen en moeten een belangrijke rol krijgen bij succes en falen.

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069247

MBO Raad vraagt om bij het 2^e (kwetsbare (groepen) leerlingen) en 4^e (lerarentekort en innovatie) thema met name ook de loopbaanoriëntatie en begeleiding mee te nemen.

LAKS sluit zich hierbij aan.

Ouders & Onderwijs vraagt naar de mogelijkheden voor maatwerk. Als voorbeeld kwetsbare leerlingen en het stelsel.

Je kunt niet voor alles terecht bij de school. Denk hierbij aan schaduwonderwijs. Je moet het onderwijs breder vatten. Breder dan alleen burgerschap, ook persoonsvorming meenemen.

Bij passend onderwijs aangeven wat het is en wordt de term ten onrechte gebruikt om negatieve zaken aan te geven. Wat gaat goed, waarin schiet een school tekort.

Thema 1: De basis op orde (rekenen/wiskunde)

AVS wijst op de enorme ontwikkeling in het schaduwonderwijs. Scholen hebben amper contact hiermee. Wat maakt dat scholen hiermee niet in verbinding zijn en waarom komen leerlingen hier massaal in terecht.

PO-Raad is van mening dat schaduwonderwijs breed tot zorgpunt is verklaard en vindt dat dit niet voorbehouden moet zijn aan mensen die zich dat kunnen permitteren.

De inspectie kan schaduwonderwijs meenemen op meerdere punten. Goed en breed naar kijken op scholen. Waarom wel/niet goed en wat knelt in het stelsel. Je krijgt ook een duizelingwekkend aantal hypothesen over je heen als je het hebt over dalende prestaties.

PO-Raad zegt dat rekenen en wiskunde niet op een hoop geveegd moeten worden, wel zorgvuldig scheiden in de presentaties.

Thema 2: Kwetsbare (groepen) leerlingen

LAKS: vraag ook eens aan de leerling zelf, wat is zijn/haar mening over hoe er wordt omgegaan met allerlei zaken.

JOB sluit zicht hierbij aan. Wat voor invloed heeft het gegeven als leerling aangeeft dat hij/zij bijvoorbeeld dyslexie heeft. Hoe is die ondersteuning, dit gaat soms niet goed.

AVS zegt dat er veel discussie is over basisondersteuning en basisprofiel. Veel ontevredenheid over de budgetten hiervoor. Ook zijn er veel hypothesen en aannames en heeft dit invloed op de kwetsbare groepen leerlingen.

Aob is van mening dat er veel valt te zeggen over passend onderwijs. Onderzoek doen naar waarom het ene samenwerkingsverband beter is dan het andere samenwerkingsverband. Wat doen we aan het in beeld

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069247

brengen van niet gelabelde leerlingen. Hebben docenten deze leerlingen wel gezien aan het eind van de dag. Het is belangrijk om dit precies te formuleren.

PO-Raad sluit zich aan bij het LAKS inzake kwetsbare leerlingen. We moeten over de grenzen van het stelsel heen kijken.

De inspectie antwoordt naar aanleiding van de opmerking van het LAKS, dat we zeker gaan zeker starten met het praten met leerlingen. We merken ook hier dat snel de link gelegd wordt naar kwetsbare leerlingen en passend onderwijs, maar bedoelen dit niet precies. Het gaat om het specifiek kijken naar loopbanen van leerlingen.

VO-raad vindt dat steeds het perspectief van leerlingen voor ogen moet worden gehouden bij het doen van onderzoek.

Thema 3: Lerarentekort en innovatie

PO-Raad: bij het lerarentekort niet alleen kijken naar andere oplossingen, maar kijk ook naar diversiteit in de teams.

Aob: goed om te kijken naar lerarentekorten. Als je hier de mensen voor wilt meekrijgen en oplossen dan is het noodzakelijk om te kijken hoe het is ontstaan en dat ook te erkennen.

Onderwijscoöperatie: in de Staat van het Onderwijs is het met name van belang om het beperkte zicht op de ontwikkeling van leraren te verdiepen. Voorts wordt aandacht gevraagd (mede naar aanleiding van de rapporten van de inspectie en Onderwijsraad) naar benutting professionele ruimte door leraren.

AVS wil graag aanhaken op innovatie. De motivatie van leerlingen is laag, zoals ook bevestigd wordt door internationale onderzoeken. Vraag is of de motivatie van leerlingen ook hierin wordt meegenomen.

VO-raad vindt het van belang dat goed gekeken wordt naar waarom het onderwijs zo strak georganiseerd is. Het is teleurstellend te zien wat mensen nou tegenhoudt om wezenlijke stappen te zetten. Denk in dit verband ook aan de last die we hebben van toonregelgeving die er niet meer is.

Thema 4: Sociale kwaliteit en innovatie.

AVS vindt dat de manier waarop de schoolgemeenschap is ingericht een belangrijk onderzoeksthema moet zijn.

LAKS zegt dat er grote verschillen zitten in de sociale kwaliteit van scholen, dit zit ook met name in de begeleiding door scholen. Zoals het nu staat beschreven komt dit nergens in terug.

De inspectie dankt allen voor hun inbreng en neemt de opmerkingen mee in het schrijven van het Jaarwerkplan. Zodra het beschikbaar is, sturen we het toe. Dit zal waarschijnlijk rond Prinsjesdag zijn.

4. Conceptrapport Evaluatie vernieuwd toezicht

Doel: informatie-uitwisseling over de conceptversie van het evaluatierapport. De evaluatie wordt begin juni 2017 toegezonden aan de Tweede Kamer. Worden de beelden uit het concept-rapport herkend?

Aob vraagt zich af waarom voor deze evaluatie geen enquête is gedaan bij docenten. De Aob heeft geen aanwijzingen dat het beeld niet positief zou zijn, maar is van mening dat je dat positieve beeld ook moet laten zien.

De inspectie antwoordt dat vorig jaar heel veel pilots zijn gedaan, waar ook de docenten in zijn bevraagd. Dit jaar is een veel kortere evaluatie gedaan, met name onder bestuurders en schoolleiders omdat de wijzigingen vooral op hun impact hadden. Aob adviseert om dit op te nemen in het voorwoord. De inspectie is het daarmee eens.

CNV Onderwijs vraagt om de docenten er dit jaar wel weer bij te betrekken in verband met de grote zorg over de administratieve last.

Ouders & Onderwijs wijst erop bij de tekst op blz. 26 dat de schoolplannen die er nu zijn, merendeels nog onvoldoende ambities en beoogde resultaten bevatten. De vraag is om dit in de onderzoeken ook helder te maken.

De inspectie antwoordt dat de wettelijke eisen omtrent het schoolplan zijn gewijzigd, maar dat hiervoor nog echt een overgangstermijn nodig zal blijken te zijn. Dit gaat niet van de ene op de andere dag anders. Dit zal een onderwerp zijn waarop de inspectie de komende periode stimulerend zal optreden.

De deelnemers worden bedankt voor hun inbreng.

5. Rondvraag en sluiting.

CNV Onderwijs las vorige week in de pers dat scholen zich moeten voorbereiden op ander toezicht en dat het aantal onvoldoende scholen zal toenemen. Graag nadere toelichting.

De inspectie legt uit dat deze consequentie van toezichtverandering altijd al in de kamerbrieven en andere communicatie-uitingen duidelijk is gemaakt. Dit is een gevolg van het zwaar tellen van een aantal standaarden en was ook de wens van het onderwijsveld zelf. Er komen dus niet meer onvoldoende scholen doordat de eisen omtrent opbrengsten worden verzaagd, of dat het onderwijs van minder niveau

Datum

13 juni 2016

Onze referentie

5069247

wordt, maar door een aantal andere standaarden. Dit vraagt de komende periode veel in verband met communicatie, ook van de deelnemers aan de ringen.

De voorzitter dankt de deelnemers voor het goede gesprek.